

**КАНФЕСІЯНАЛЬНЫ
СТЫЛЬ**

Канфесійны
стыль – гэта
стыль
рэлігійнай
літаратуры, якая
абслугоўвае
запатрабаванні
вернікаў
разнастайных
Канфесій
Беларусі.

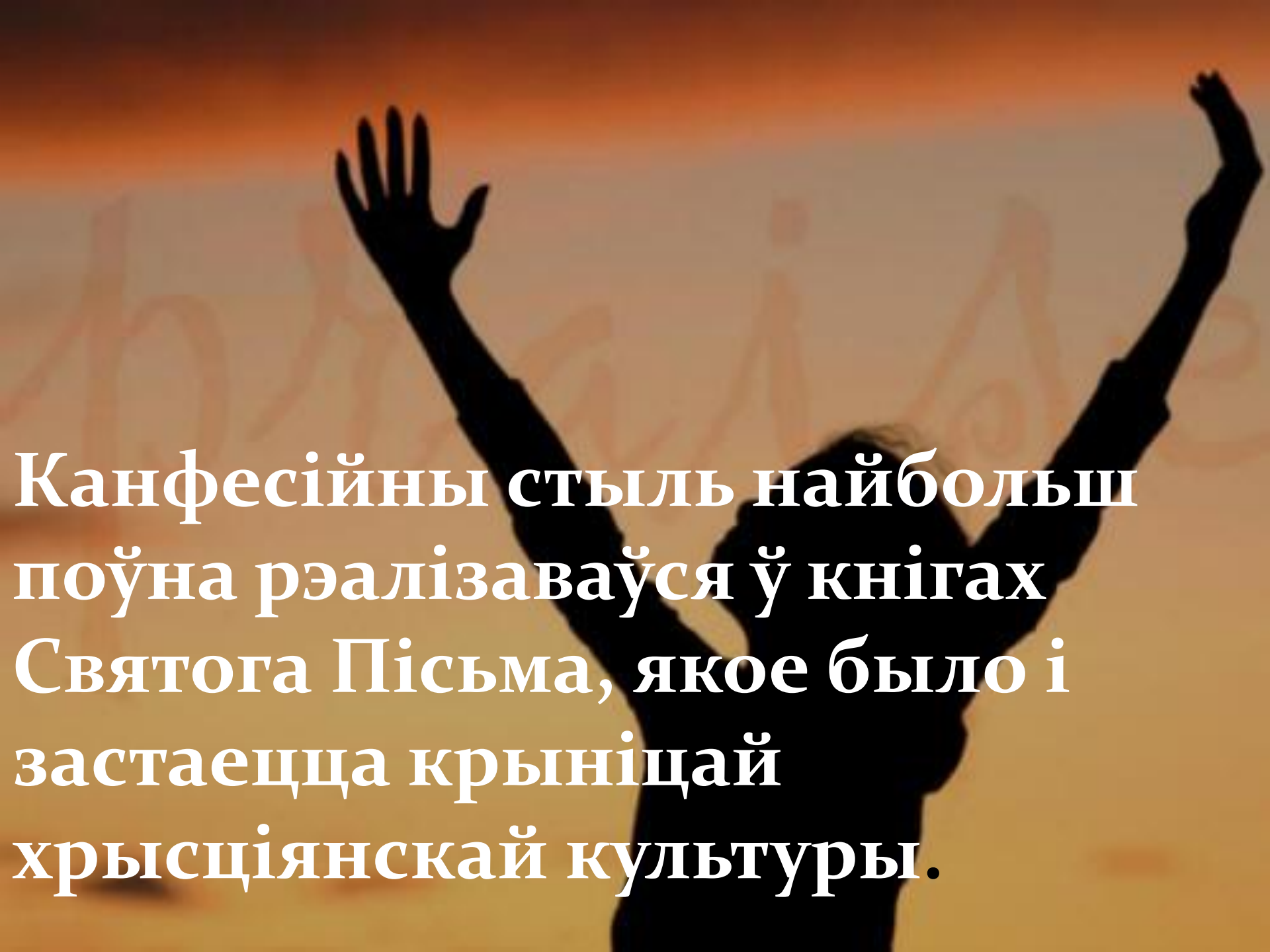

Гэта стыль рэлігійнай
літаратуры, які з даўніх
часоў вызначаецца
складанасцю і
мнагапланавасцю.

Звязана гэта з традыцыйным
поліканфесійным укладам жыцця ў нашай
краіне. Гістарычна склалася так, што
нацыянальная мова спарадычна
выкарыстоўвалася ў рэлігійным жыцці
Беларусі. І толькі ў апошнім дзесяцігоддзі
XX стагоддзя распачаўся актыўны працэс
«беларусізацыі» ў канфесійнай дзейнасці
грамадства. У гэты час адраджаецца ідэя
перакладу царкоўна-рэлігійных твораў на
сучасную беларускую літаратурную мову.

Пераклад царкоўна-рэлігійнай літаратуры на нацыянальную мову знакавы для кожнага народа, бо сімвалізуе яго духоўнае адраджэнне, і істотны для мовы, бо сведчыць аб існаванні яе ў ролі «асноўнага канала камунікацыі ў грамадстве»

A silhouette of a person with their arms raised in a gesture of praise or joy, set against a warm, orange-hued sunset background. The person's arms are spread wide, and their hands are open. The overall mood is one of spiritual uplift and celebration.

Канфесійны стыль найбольш
поўна рэалізаваўся ў кнігах
Святога Пісьма, якое было і
застаецца крыніцай
хрысціянскай культуры.

Для перакладаў Святога Пісьма
характэрна вар'іраванне, што
абумоўлена цэлым шэрагам
фактараў:

1. аб'ектыўныя фактары:

а) час стварэння і, асабліва калі гэта пачатак мінулага стагоддзя, неўнармаванасць беларускай літаратурнай мовы – пераклады А. Луцкевіча і Л. Дзекуць-Малея, В. Гадлеўскага;

б) недастатковая распрацаванасць «біблейна-літургічнай разнавіднасці высокага стылю» у беларускай літаратурнай мове, якая падштурхнула перакладчыкаў да выкарыстання дыялектызмаў (пераклады А. Луцкевіча і Л. Дзекуць-Малея, Я. Станкевіча), запазычанняў (пераклады а. Мікалая (Мацукевіча), М. Міцкевіча), словатворчасці (пераклады А. Клышкі, Я. Станкевіча);

в) выбар перакладчыкам варыянту беларускай мовы: наркамаўкі ці тарашкевіцы, якая дапускае большую магчымасць разыходжанняў (пераклады А. Луцкевіча і Л. Дзекуць-Малея, Я. Станкевіча, а. Мікалая (Мацукевіча), В. Сёмухі, М. Міцкевіча);

2. суб'ектыўныя, індывідуальныя фактары:
канфесійная прыналежнасць перакладчыка і
таму розныя першакрыніцы – грэчаскі
(пераклады А. Луцкевіча і Л. Дзекуць-Малея, Я.
Станкевіча, А. Клышкі, Экзархату), лацінскі
(пераклады В. Гадлеўскага, У. Чарняўскага) ці
царкоўнаславянскі (пераклады В. Сёмухі, М.
Міцкевіча) тэкст.

Асаблівасці канфесіянальнага
стылю:

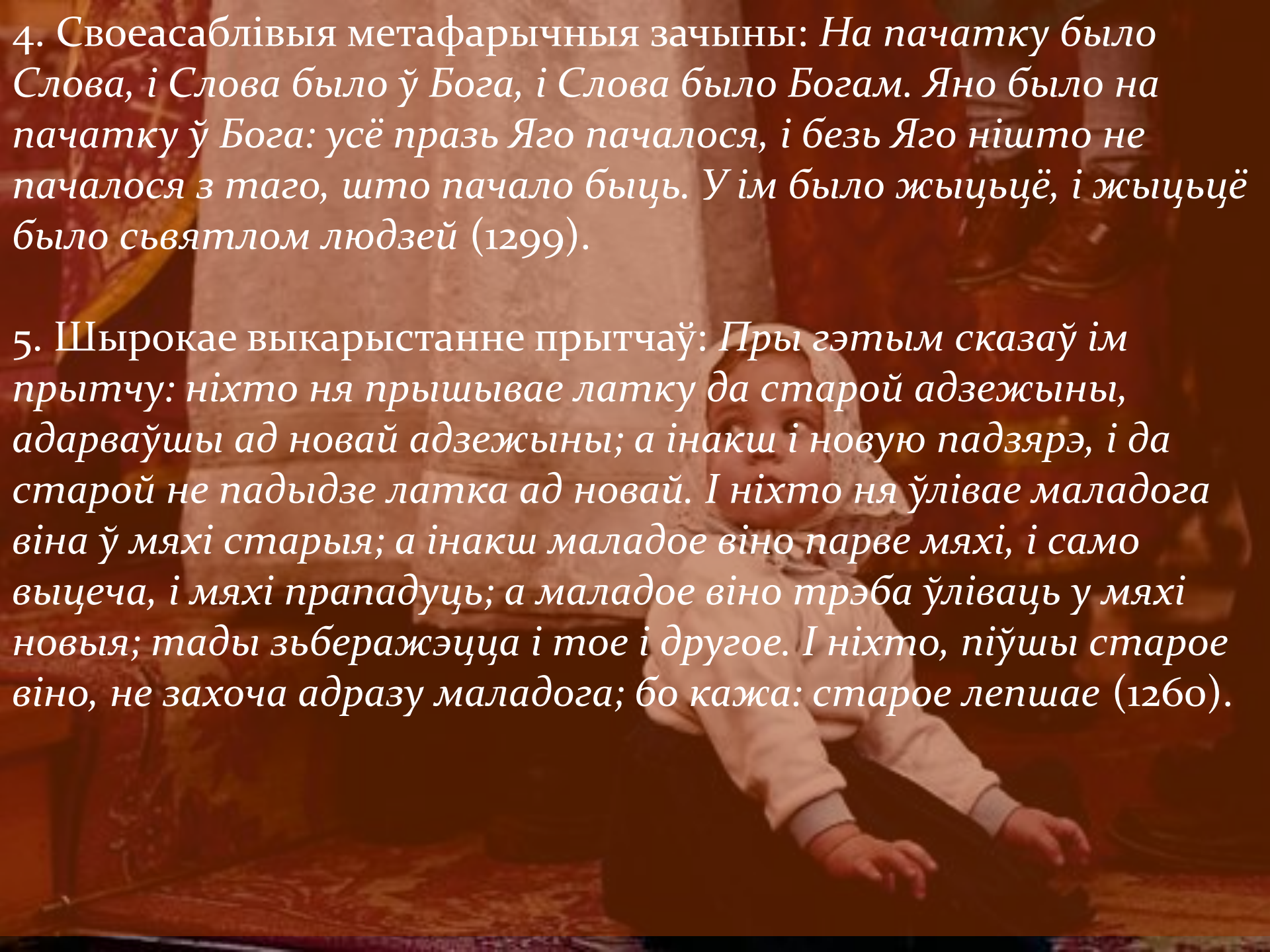
• абагульненасць
• дакладнасць
• лагічнасць выкладу.

Некаторыя моўныя асаблівасці тэкстаў канфесійнага стылю:

1. Спецыфічныя лексіка і словазлучэнні: *дух, Прарок, фарысеі, дэман, д'ябал, анёл, Адзінародны, Сын Чалавечы, Сын Божы, Сыне Бога Усявышняга, Маці Божая, Айцец, Царства Божае.*
2. Старажытныя геаграфічныя назвы: *Гадарынская зямля, Галілея, Віфсаіда, Назарэт, Капернаум, Ерусалім, межы Магдалінскія, межы Кесарыі Піліпавай.*
3. Наяўнасць звароткаў *Госпадзе, Спадару.*

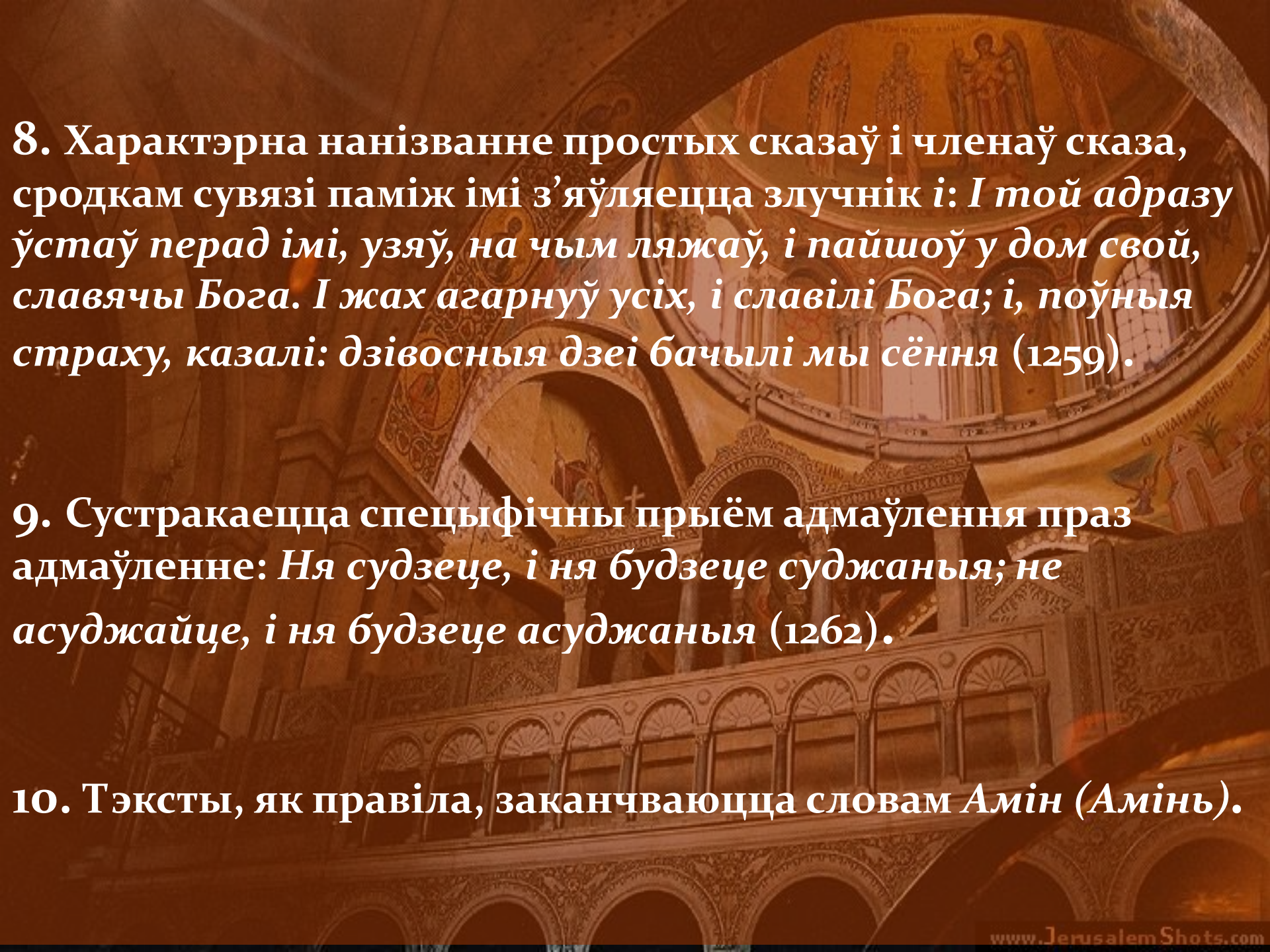
4. Своеасаблівыя метафарычныя зачыны: *На пачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Слова было Богам. Яно было на пачатку ў Бога: усё празь Яго пачалося, і безь Яго нішто не пачалося з таго, што пачало быць. У ім было жыццё, і жыццё было сьвятлом людзей (1299).*

5. Шырокае выкарыстанне прытчаў: *Пры гэтым сказаў ім прытчу: ніхто ня прышывае латку да старой адзежыны, адарваўшы ад новай адзежыны; а інакш і новую падзярэ, і да старой не падыдзе латка ад новай. І ніхто ня ўлівае маладога віна ў мяхі старыя; а інакш маладое віно парве мяхі, і само выцеча, і мяхі прападуць; а маладое віно трэба ўліваць у мяхі новыя; тады зьберажэцца і тое і другое. І ніхто, піўшы старое віно, не захоча адразу маладога; бо кажа: старое лепшае (1260).*

A young child, possibly a girl, is sitting on a patterned rug in a room. She is wearing a white dress and a white headscarf. She is looking towards the camera with a neutral expression. The background shows a fireplace with a white mantelpiece and a dark wooden door. The lighting is warm and indoor.

6. Широка выкарыстоўваюцца выяўленчыя сродкі мовы, асабліва метафары: ... і зазьзяла аблічча Ягонае, як сонца, а ўбранне Ягонае стала белае, як сьвятло (1199); І сьведчыў Ян, кажучы: я бачыў Духа, што сыходзіў зь неба, як голуб ... (1300); ..народ, што сядзеў у цемры, убачыў сьвятло вялікае, і усім, хто сядзеў у краіне і цяні сьмерці, зазьзяла сьвятло (1178), І кажа ім: ідзеце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі людзей (1178).

7. Выкарыстоўваюцца дзеепрыслоўныя звароты як прыкмета кніжнасці: І Ён, бачачы веру іхнюю, сказаў чалавеку таму: даруюцца табе грахі твае; Ісус, зразумеўшы намыслы іхнія, сказаў ім у адказ: што намышляеце ў сэрцах ваших? (1259).

The background of the image is a photograph of the interior of a large, ornate church, likely the Dome of the Rock in Jerusalem. The image is heavily filtered with a warm, brownish-orange color. It shows a large central dome with intricate mosaics and frescoes. Below the dome, there are several levels of arches and columns, creating a sense of depth and grandeur. The lighting is dramatic, highlighting the architectural details and the texture of the walls.

8. Характерна нанізванне простых сказаў і членаў сказа, сродкам сувязі паміж імі з'яўляецца злучнік і: *І той адразу ўстаў перад імі, узяў, на чым ляжаў, і пайшоў у дом свой, славачы Бога. І жах агарнуў усіх, і славілі Бога; і, поўныя страху, казалі: дзівосныя дзеі бачылі мы сёння (1259).*

9. Сустракаецца спецыфічны прыём адмаўлення праз адмаўленне: *Ня судзеце, і ня будзеце суджаныя; не асуджайце, і ня будзеце асуджаныя (1262).*

10. Тэксты, як правіла, заканчваюцца словам *Амін (Амінь).*